

Spis treści

Wykaz skrótów
str. 11

Wprowadzenie
str. 15

Rozdział 1
Przepisy prawa
str. 19

1. Rozumienie przepisu prawa
str. 19

2. Sposoby formułowania przepisów prawa
str. 22

2. 1. Uwagi o strukturze przepisów prawa
str. 22

2. 2. Wartość logiczna przepisów prawa
str. 24

3. Adresaci przepisów prawa
str. 25

4. Rodzaje przepisów prawa
str. 26

4. 1. Ius cogens - ius dispositivum
str. 26

4. 2. Przepisy nakazujące, zakazujące i uprawniające
str. 28

4. 3. Przepisy odsyłające i blankietowe
str. 29

4. 4. Lex generalis - lex specialis
str. 32

4. 5. Przepisy proste i złożone
str. 33

4. 6. Przepisy ogólne i jednostkowe
str. 34

4. 7. Przepisy generalne i indywidualne
str. 34

4. 8. Przepisy abstrakcyjne i konkretne
str. 34

4. 9. Przepisy pierwszego i drugiego stopnia
str. 35

Rozdział 2
Fakty prawne, skutki prawne
str. 37

1. Fakty prawne
str. 37

1. 1. Charakterystyka
str. 37

1. 2. Rodzaje faktów prawnych
str. 38

1. 3. Orzeczenie sądowe jako fakt prawny
str. 40

2. Skutki prawne
str. 41

3. Obowiązek
str. 44

4. Uprawnienie
str. 45

5. Kompetencje
str. 46

6. Stosunek prawny
str. 48

6. 1. Uwagi wstępne
str. 48

6. 2. Charakterystyka ogólna stosunku prawnego
str. 48

6. 3. Elementy stosunku prawnego
str. 49

6. 4. Strony stosunku prawnego
str. 50

6. 5. Uprawnienie i obowiązek
str. 51

6. 6. Przedmiot stosunku prawnego
str. 53

6. 7. Uwagi o konstrukcjach stosunku prawnego
str. 56

7. Sankcje
str. 59

7. 1. Sankcje represyjne
str. 60

7. 2. Sankcja egzekucyjna

str. 61

8. Nieważność

str. 62

Rozdział 3

Przepis prawny a norma prawna

str. 64

1. Stosunek pojęć: "przepis prawa" - "norma prawna"

str. 64

1. 1. Zarys problemu

str. 64

1. 2. "Przepis prawa" jako pojęcie wyłączne

str. 64

1. 3. Równoznaczność określeń: "przepis prawa", "norma prawna"

str. 67

1. 4. Norma prawna jako znaczenie przepisu prawa

str. 68

1. 5. Norma prawna jako wypowiedź konstruowana z przepisów prawa

str. 69

1. 6. Norma prawna jako "zjawisko" odrębne od przepisów prawa

str. 73

1. 7. Wnioski ogólne

str. 77

2. Konwencje dotyczące struktury norm prawnych

str. 79

2. 1. Struktury jednoelementowe

str. 79

2. 2. Struktury dwuelementowe

str. 79

2. 3. Struktury trójelementowe

str. 81

2. 4. Konstrukcja norm sprzężonych (podwójnych)

str. 82

2. 5. Wypowiedź normatywna (norma) jako ciąg relacji

str. 83

3. Rekapitulacja rozważań

str. 84

Rozdział 4

System prawa

str. 86

1. Generalne akty prawne

str. 86

2. Hierarchia generalnych aktów prawnych
str. 92

3. Gałęzie prawa
str. 96

4. Pojęcie systemu prawa
str. 102

5. Zasady systemu prawa
str. 108

6. Zasady-reguły
str. 111

Rozdział 5
Sposoby powstawania prawa
str. 113

1. O tzw. źródłach prawa
str. 113

2. Stanowienie
str. 115

2. 1. Uwagi wstępne
str. 115

2. 2. Konstytucja
str. 116

2. 3. Ustawa
str. 118

2. 3. 1. Pojęcie ustawy
str. 118

2. 3. 2. Ustawa w rozumieniu formalnym i materialnym
str. 122

2. 3. 3. Procedura ustawodawcza
str. 124

2. 4. Inne akty prawne "z mocą ustawy"
str. 128

2. 5. Rozporządzenie
str. 129

2. 6. Akty wewnętrzne
str. 130

2. 7. Inkorporacja i kodyfikacja
str. 131

2. 8. Uwagi o działalności prawotwórczej
str. 133

3. Prawo zwyczajowe

str. 134

4. Prawo precedensowe
str. 136

5. Umowa
str. 138

6. Religia
str. 139

Rozdział 6
Obowiązywanie prawa
str. 140

1. Pojęcie obowiązywania
str. 140

2. Zakresy obowiązywania
str. 143

2. 1. Terytorialny zakres obowiązywania
str. 143

2. 2. Personalny zakres obowiązywania
str. 144

2. 3. Temporalny zakres obowiązywania
str. 145

2. 3. 1. Nabycie mocy obowiązującej
str. 145

2. 3. 2. Utrata mocy obowiązującej
str. 151

3. Kolizje norm prawnych
str. 153

3. 1. Charakterystyka
str. 153

3. 2. Reguły kolizyjne
str. 154

3. 2. 1. Lex superior derogat legi inferiori
str. 154

3. 2. 2. Lex posterior derogat legi priori
str. 155

3. 2. 3. Lex specialis derogat legi generali
str. 156

3. 3. Kolizje reguł kolizyjnych
str. 156

Rozdział 7
Podmioty prawa
str. 159

1. Rozumienie podmiotu prawa
str. 159

2. Osoby fizyczne
str. 159

3. Osoby prawne
str. 161

3. 1. Uwagi wstępne i rodzaje osób prawnych
str. 161

3. 2. Teorie osób prawnych
str. 166

3. 2. 1. Teorie fikcji
str. 167

3. 2. 2. Teorie substratu
str. 168

3. 2. 3. Krótkie wnioski
str. 171

4. Zdolność prawna
str. 172

5. Zdolność do czynności prawnych
str. 173

Rozdział 8

Stosowanie prawa

str. 176

1. Rozumienie stosowania prawa
str. 176

2. Przebieg procesu stosowania prawa
str. 177

3. Stosowanie prawa w przypadkach nieunormowanych
str. 182

3. 1. Wnioskowanie per analogiam
str. 182

3. 2. Wnioskowanie a fortiori
str. 185

3. 3. Wnioskowanie a contrario
str. 186

4. Ideologie stosowania prawa
str. 187

4. 1. Ideologia decyzji związanej przez prawo
str. 187

4. 2. Ideologia decyzji swobodnej

str. 188

Rozdział 9
Wykładnia prawa
str. 190

1. Określenie wykładni prawa
str. 190

2. Podstawowe rodzaje wykładni
str. 194

2. 1. Podział wykładni ze względu na stosowane dyrektywy interpretacyjne
str. 194

2. 1. 1. Wykładnia językowa
str. 195

2. 1. 2. Wykładnia pozajęzykowa
str. 197

2. 2. Dyrektywy preferencji
str. 200

2. 3. Wykładnia literalna, zwężająca i rozszerzająca
str. 201

3. Moc wiążąca wykładni
str. 202

3. 1. Pojęcie mocy wiążącej
str. 202

3. 2. Wykładnia o mocy powszechnie obowiązującej
str. 202

3. 2. 1. Wykładnia autentyczna
str. 203

3. 2. 2. Wykładnia legalna
str. 203

3. 2. 3. Problem prawotwórczości wykładni o mocy powszechnie obowiązującej
str. 204

3. 3. Wykładnia o ograniczonej mocy wiążącej
str. 205

3. 3. 1. Wykładnia wiążąca w danej sprawie
str. 205

3. 3. 2. Zasady prawne
str. 207

3. 3. 3. Wytyczne wykładni prawa i praktyki sądowej
str. 208

3. 3. 4. Problem prawotwórczości wykładni o ograniczonej mocy obowiązującej
str. 208

3. 4. Wykładnia niemająca mocy wiążącej
str. 209

4. Teorie wykładni
str. 210

4. 1. Teorie opisowe
str. 210

4. 2. Teorie normatywne
str. 211

4. 2. 1. Teorie subiektywne i obiektywne
str. 211

4. 2. 2. Teorie statyczne i dynamiczne
str. 212

Rozdział 10

Prawo str. 213

1. Prawo pozytywne
str. 213

2. Prawo przedmiotowe - prawo podmiotowe
str. 215

2. 1. Prawo przedmiotowe
str. 215

2. 2. Prawo podmiotowe
str. 215

2. 2. 1. Prawo podmiotowe a uprawnienie
str. 216

2. 2. 2. Teorie praw podmiotowych
str. 217

2. 3. Stosunek prawa podmiotowego do prawa przedmiotowego
str. 219

2. 3. 1. Koncepcje pierwotności praw podmiotowych
str. 219

2. 3. 2. Koncepcje pierwotności prawa przedmiotowego
str. 220

2. 3. 3. Teorie negujące istnienie praw podmiotowych
str. 220

Bibliografia str. 223